

תלמודו בידו

דף יז עמוד ב

- א** [על מי אין מדת הדין מדקדקת אחריו ?
- ב** [האם הקב"ה דן את האדם לפי שורת הדין או לפנים משורת הדין, ומנין ?
- ג** [לר' יוחנן, האם תשובה יכולה לקרוע את גזר דינו של אדם ?
- ד** [מה קורה בשנה בה היו ישראל רשעים בראש השנה ונגזרו להם גשמים מועטים, ולבסוף חזרו ועשו תשובה ?
- ה** [כיצד מתיישבת הסתירה בין הכתוב "לא ישא פנים" עם הכתוב "ישא ה' פניו אליך" ?

- א** [כל המעביר על מידותיו, שאינו מדקדק למדוד מידה כנגד מידה למצעים אותו.
- ב** [הדין: בתחילה דן במשפט אמת וכשרואה שאין העולם מתקיים, דן לפנים משורת הדין. המקור: 1. "צדיק ה'" שבתחילה דן לפי הדין, "חסיד בכל מעשיו" היינו לפנים משורת הדין. 2. "בי"ג מידות נאמר "אמת" שזהו דין, ו"רב חסד" היינו לפנים משורת הדין.
- ג** [יחיד: אין בכח התשובה לקרוע גזר דין של יום הכפורים. ציבור: תשובה יכולה לקרוע גזר דין. [עיינן עוד דף יח. שאלה א] - יורדי הים נחשבים כיחידים, ולא כציבור.
- ד** [הקב"ה מסדר את מעט הגשמים בצורה הכי טובה. הגשם ירד בזמנו ובמקומות הצריכים לו, כגון שדות וכרמים. ואף שתשובה של צבור יכולה לקרוע גזר דין, ויתוספו עוד גשמים. הואיל ואפשר להיטיב להם כך, אין הגזירה מתבטלת לגמרי.
- ה** [ר' יוסי הכהן: בעבירות שבין אדם למקום, הקב"ה נושא פנים וכובש כעסו. בעבירות שבין אדם לחברו, אין הקב"ה נושא פנים עד שירצה את חברו. ר' עקיבא: קודם גזר דין, הקב"ה נושא פנים אף ליחיד. לאחר גזר דין, אינו נושא פנים ליחיד, אלא לציבור בלבד.